

Pra que a ESCOLA sexa a CHAVE

PROGRAMA
#infantilEprimaria

**EN
SI
NO**

**Público
Feminista
Galego
Laico
de Calidade**

**Sindicato de Traballadoras
e Traballadores do Ensino
de Galiza**

**EN
SI
NO**

**Público
Feminista
Galego
Laico
de Calidade**

#infantileprimaria

Redución das Ratios

- **Atención individualizada**
- **Mellor atención á diversidade**
- **Mellor saúde do alumnado e do profesorado**

A relación entre a redución do número de alumnado por aula e docente e a calidade do ensino é un principio unanimemente aceptado. Evidénciao, nón só a práctica diaria de docentes e persoas expertas na educación, senón incontábeis estudos realizados nas últimas décadas por institucións académicas e profesionais de todo o mundo. Ratios reducidas permiten adicarlle máis tempo á atención individualizada de cada alumna/o e de quen máis o precisa; mellorar o clima de convivencia do grupo; facilitar o intercambio e a interacción entre o alumnado e o deste coas súas docentes; aumentar o benestar na aula, que favorece o rendemento escolar, entre outras. Por isto, a Rede de Atención á Infancia da Comisión Europea recomenda a redución de ratios en todos os niveis educativos ao conxunto da Unión Europea.

A ratio máxima de alumnado por unidade escolar establecida pola normativa vixente en Galiza é de 25 en educación infantil e primaria, 30 en educación secundaria e 33 no Bacharelato. Mais a Consellería leva incumprindo sistematicamente a lexislación que ela mesma establece facendo cálculos enganosos, onde non se conta o alumnado repitidor ou aquel alumnado trasladado doutros centros ou procedente do estranxeiro unha vez iniciado o curso que, na práctica, elevan as ratios por riba do legalmente disposto.

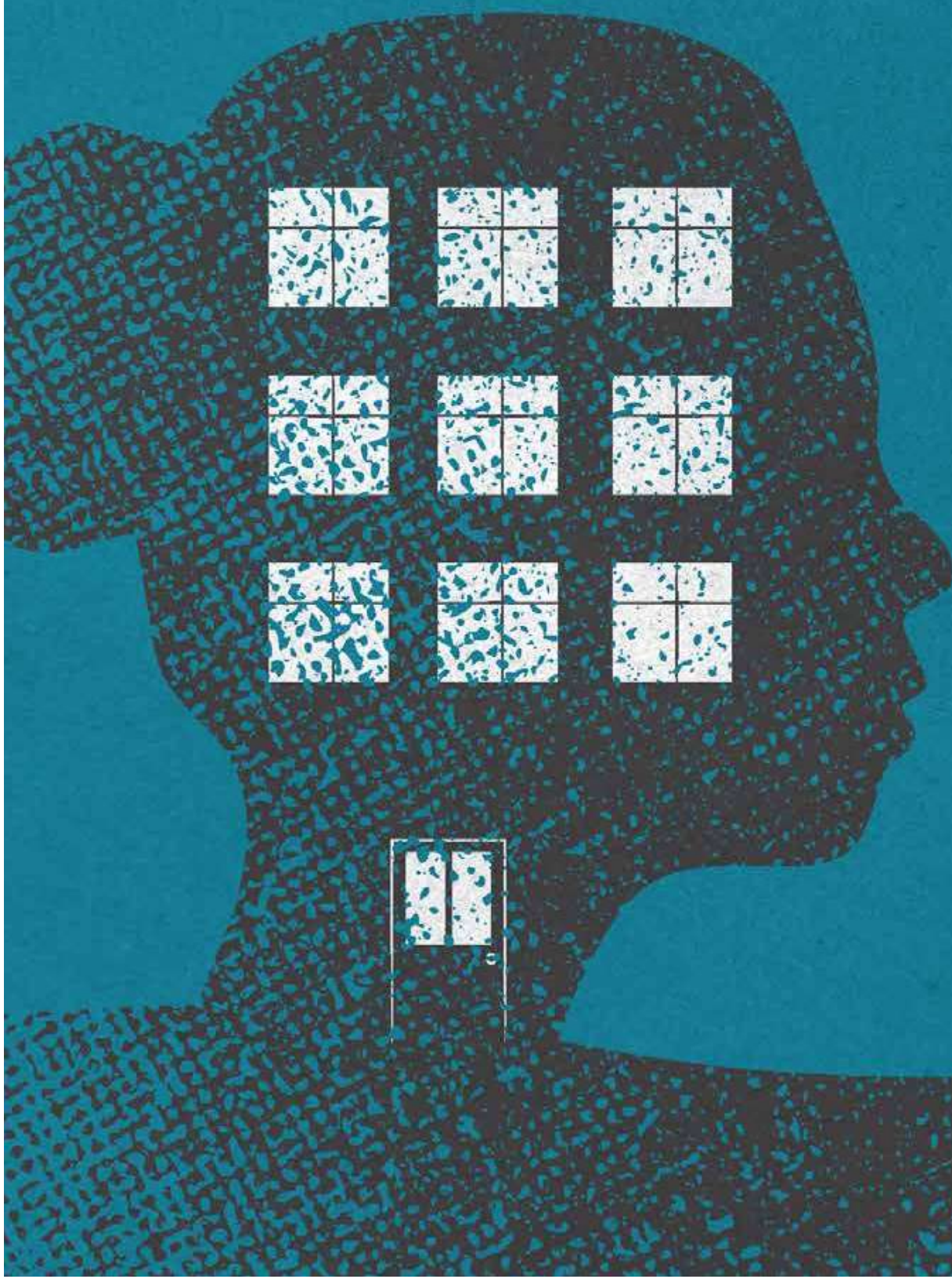
O STEG dirixiuse en incontábeis ocasións á Consellería por todos os medios ao seu alcance para avanzar nesta cuestión. E seguiremolo facendo até que esta situación se corrixa.

EN
SI
NO

Público
Feminista
Galego
Laico
de Calidade

#infantileprimaria

Reducción de horas lectivas

- **Defendemos a volta ás 21 horas lectivas**
- **Horario fixo de permanencia de 25 hora**

Pra que?

- **Pra mellor organizarmos o traballo**
- **Mellorar a coordinación docente**
- **Favorecer os proxectos educativos e a atención á diversidade**

Un dos problemas do ensino galego é que non dispoñemos sempre da perspectiva do pasado, agás aquelas persoas que si viviron esa situación por aquel entón. Pois cómpre lembrar que a redución do noso horario lectivo conseguiuase para o curso 2007-2008 debido ao acordo acadado sobre os catálogos e a xornada de traballo do persoal pertencente ao corpo de mestras/es e a Conselleira que exercía este labor no ano 2007 (Laura Sánchez Piñón). O mesmo reducía as horas lectivas de 25 a 21 horas e o horario fixo de permanencia semanal de 30 a 25 horas, aparecendo novas actividades como diferentes coordinacións e dinamizacións.

En Primaria perdemos este dereito ao modificouse a parte lectiva da xornada laboral pola Orde do 23/06/2011, xa con Feijóo na Xunta. Posteriormente, nesta etapa educativa modificouse pola Orde do 04/06/2012.

A lei 4/2019 (BOE do 8/03/2019), sinalaba que: "tanto a favorable evolución da situación económica do país como a aprobación posterior doutras normas con incidencia en aspectos a que se refiren as medidas aprobadas, aconsellan a súa revisión á luz da situación actual, entendendo que se concibiron para ter reflexo no gasto público nunha conxuntura económica desfavorable nun determinado momento", abríndolle a porta ás comunidades competentes na materia -tal é o caso da nosa- que procedesen a cumprir esta lei promulgada polo goberno, non inventada polo profesorado, lei -por certo- que xa desenvolveron sete comunidades.

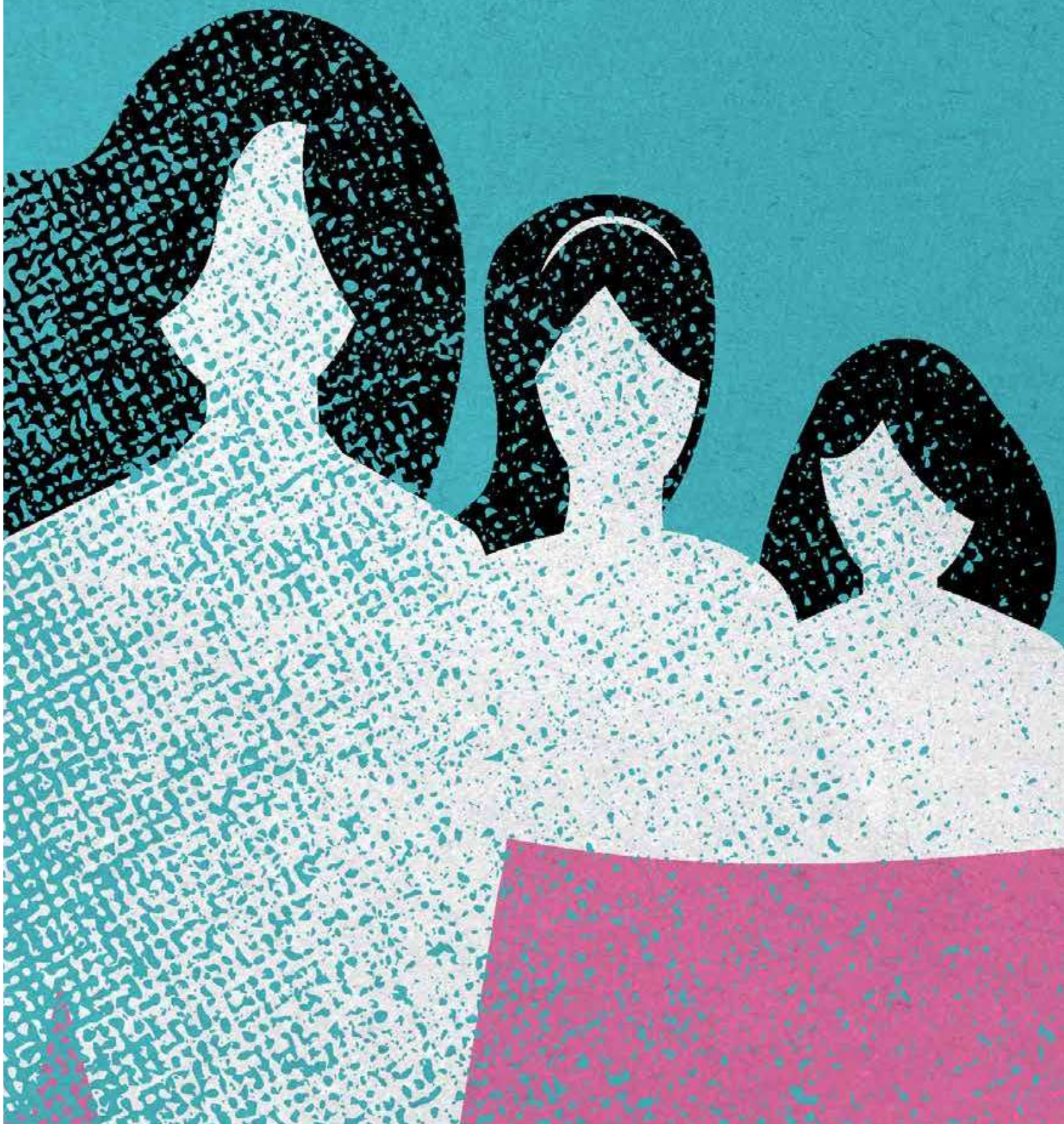
O STEG contribuíu en decembro de 2019, xunto coas forzas sindicais representativas do ensino, a mobilizarse e facer folga por este motivo. É probábel que non orientásemos ben o motivo desa redución, pero dende logo gardaba relación directa coa redución das ratios e, tamén, con recuperar horas en que poderíamos mellor organizar, prever, corrixir, propoñer, coordinar, discutir, liderar, realizar, secundar e artellar todo tipo de actividades, proxectos, iniciativas, grupos de traballo, dinámicas que virían redundar na mellora efectiva da calidade do ensino público.

**EN
SI
NO**

**Público
Feminista
Galego
Laico
de Calidade**

#infantileprimaria

Corpo único de ensinantes

- **Formación inicial do mesmo nivel para todo o profesorado**
- **Formación continua en relación coa función educativa desenvolta**
- **Equiparación salarial de todo o profesorado**

O STEG perseguíu historicamente a consecución dun corpo único de ensinantes cunha formación inicial do mesmo nivel, sexa cal sexa o ensino que imparta, cunha formación continua en relación coa función educativa desenvolta.

Para o STEG trátase de valorar o traballo realizado polo profesorado de Educación Infantil, Educación Primaria, Educación Secundaria Obrigatoria e Formación de Persoas Adultas, non esquecendo que, para calquera dos niveis antes citados, se require a mesma formación inicial e idéntica dedicación. Ademais de desempeñar unha única función social, é un traballo exercido co mesmo grao de responsabilidade. Polo tanto, cómpre pensar que a diferenza salarial que a Administración establece responde a razóns alleas ao valor do labor realizado.

Para o STEG retribuír do mesmo xeito unha mesma dedicación e grao de responsabilidade non só é xusto, senón que favorece a suma de vontades para traballar en equipo e compartir responsabilidades.

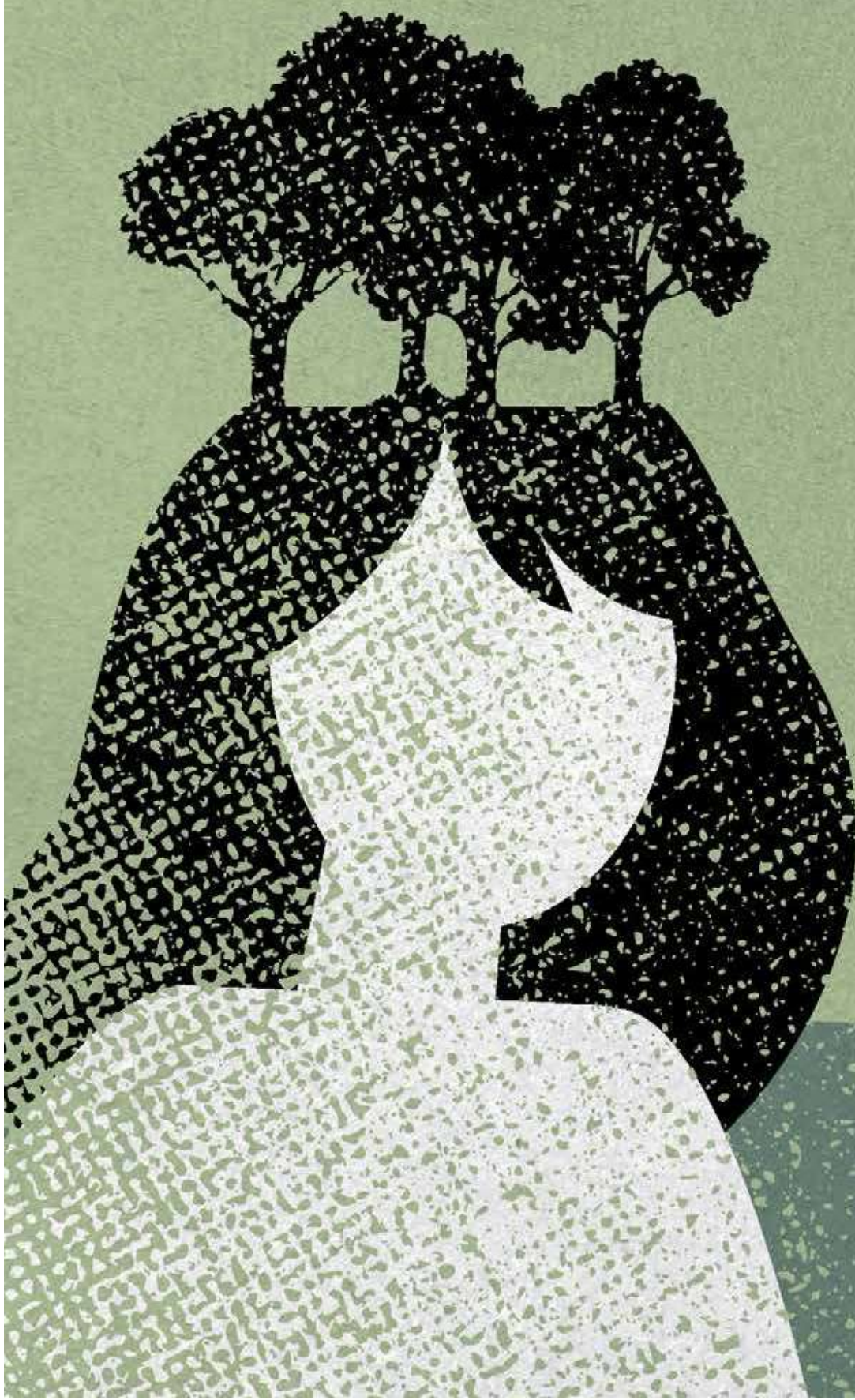
A coherencia do STEG en materia retributiva levounos sempre ó convencemento de que á función docente, que é única, lle corresponde o agrupamento laboral do profesorado nun CORPO ÚNICO DE ENSINANTES. Este histórico posicionamento recibiu no seu día o importante apoio inequívoco das Universidades que reivindicaban a licenciatura para a formación inicial das mestras e mestres.

EN
SI
NO

Público
Feminista
Galego
Laico
de Calidade

#infantileprimaria

Potenciación dos centros no rural

- **Plan de Educación específico e desenvolvemento rural**
- **A escola como elemento central da vida social**
- **Adecuación do transporte ás necesidades específicas**
- **Evitar a fenda dixital**

Os centros de Educación Infantil e Primaria do rural constitúen un elemento fundamental para artellar a nosa vida en sociedade, atendendo á propia idiosincrasia do país, eminentemente rural. Por tanto, temos que reverter o desmantelamento do ensino no rural que está a acometer a Xunta de Feijóo dende que chegou ao poder en 2010. Neste tempo, pecháronse preto de douscentos centros educativos, boa parte deles escolas do rural, deixando así desvalida unha parte importante da cidadanía que ve como se avanza no proceso de desmantelamento do país.

O STEG xulga que é fundamental reverter estas políticas e opuxémonos sempre aos peches baseados en criterios de rendibilidade económica, pois o ensino público non é un gasto, é unha inversión e fai parte de aquilo que nos axuda a cohesionar a cidadanía, mellorando a súa calidade de vida e desenvolvendo un aspecto fundamental como o é a educación. Tamén pelexamos -sen éxito até a data- polo recoñecemento das persoas responsábeis dos centros de menos de 3 unidades –as chamadas “unitarias”-, que ademais constitúen un modelo educativo singular e de enorme valor. O STEG é consciente de que, malia todas as eivas, é no rural onde se están a desenvolver moitas accións pedagóxicas de vangarda por parte do seu profesorado de Infantil e Primaria, o cal constitúe unha oportunidade única que ningún bo goberno debera obviar.

Facemos parte da Rede Galega polo Desenvolvemento do Rural e manifestámonos en moitas ocasións contra os peches de centros rurais, acompañando as comunidades educativas respectivas nas súas reivindicacións. Por iso, dende o STEG pensamos que é fundamental ampliar a rede de CRAs e rematar co illamento destes centros, o cal responde a unha política de diminución intencionada de recursos que provoque a caída da matrícula para o posterior peche.

EN
SI
NO

Público
Feminista
Galego
Laico
de Calidade

#infantileprimaria

Atención á diversidade

- **Potenciación e posta en marcha da Rede de Orientación**
- **Aumento do profesorado especializado na atención á diversidade**
- **Redefinición dos catálogos en base a criterios pedagóxicos**

Ao respecto da Orientación Educativa, cómpre que a Administración asuma que nun número moi elevado de casos, este Departamento traballa baixo mínimos, precisando moitos centros dúas prazas de Orientación no canto de unha, do xeito en que actualmente acontece en moitos deles. Trátase dun aspecto central para unha acción realmente efectiva.

Queremos suliñar a importancia da necesidade urxente de abordar unha mellora do Decreto e a Orde de Orientación, coa conseguinte actualización e posta en marcha da Rede Galega de Orientación, tarefa pendente e fundamental para avanzar de xeito significativo na atención á diversidade.

Os centros de Educación Infantil e Primaria teñen necesidades cada vez máis apremiantes, ben sexa polo número do alumnado, a súa ubicación xeográfica, a propia diversidade do mesmo ou os actuais fluxos migratorios. Deste xeito, o profesorado de infantil e primaria ten que enfrontar, en moitos casos sen axuda abonda, unha gran diversidade que debera ser unha oportunidade e non a orixe de problemas por non atendela axeitadamente.

Nos centros de infantil e primaria dos cinturóns das grandes cidades, resulta obvio que non teñen as mesmas necesidades ca outros centros onde non se dá ese nivel de diversidade; ao tempo, moitos centros do rural só dispoñen dunha orientación compartida con outros centros que non responde ás súas necesidades reais.

Un investimento serio na Rede de Orientación é un paso fundamental polo que o STEG sempre loitou e que debe seguir guiando as nosas reivindicacións, pois de acadalo, mellorará notabelmente a situación dos centros de infantil e primaria.

EN
SI
NO

Público
Feminista
Galego
Laico
de Calidade

#infantileprimaria

Ensino Galego

- **Derrogación urxente do Decreto de Plurilingüismo**
- **Recuperar ó cen por cen as axudas á normalización lingüística**
- **Recuperar o uso do galego entre o alumnado nas grandes cidades**
- **Deter o proceso de substitución lingüística**

Levamos anos sinalando o proceso de substitución no que se encontra a lingua propia do país. A nosa organización acudiu á xustiza no seu momento -dándolle esta a razón en 2010- para sinalar a improcedencia do chamado Decreto de Plurilingüismo. O STEG entende que este foi lesivo e hostil para o galego como lingua minorizada e, ademais, as políticas lingüísticas desenvoltas ata o de agora estiveron centradas na educación secundaria, é dicir, anos despois de sucedida esta muda. Os datos convidan a cuestionar, non só o actual Decreto en vigor, senón tamén o modelo lingüístico e reflexionar sobre as modificacións precisas para estas políticas por parte do goberno da Xunta e, en especial, a súa Consellería de Educación, polo cal xulgamos fundamental recuperar nos centros de Educación Infantil e Primaria os **Equipos de Normalización Lingüística**, denominación que Feijóo mudou en "dinamización", restándolle o carácter de restitución, corrección e perspectiva ecolóxica que o coidado da lingua propia –e minorizada- precisa, sendo **normalizada**.

Ao tempo, o STEG defende a derrogación do Decreto de Plurilingüismo, pois a realidade lingüística ao respecto do galego en moitos centros de Infantil e Primaria así o requiren, ademais dos datos estatísticos, que sustentan esta nosa reivindicación:

O IGE amosou en **2014** que, entre 2008 e 2013, descende a suma daqueles que declaran falar "en galego sempre" ou "máis galego que castelán" dende o 56,4% até o 50,9% e crece a porcentaxe de monolingües en castelán (pasa do 20,05% ao 25,95%).

2016: o Comité de Expertos do Consello de Europa destaca que o devandito decreto de 2010 "limita o ensino en galego a un máximo do 50% co propósito final de reduci-lo a un terzo" e advirte de que isto "entra claramente en contradición cos compromisos escollidos polas autoridades de acordo coa Carta que esixe a educación predominantemente en galego". Por iso, o Consello de Europa insta "encarecidamente" a Xunta que impulse o galego na educación e lembra que os compromisos adquiridos no tratado internacional continúan sen se cumprir "nin en preescolar, nin en primaria, nin en secundaria".

Pero ademais, o Consello de Europa ten en conta tamén os datos achegados por diversas organizacións a prol da lingua ou do ámbito educativo no que se destaca a escasísima presenza do galego en preescolar, especialmente nas cidades, o veto á lingua propia nas materias científicas ou a introdución dun trilingüismo que acaba por "minguar o número de horas impartidas en galego".

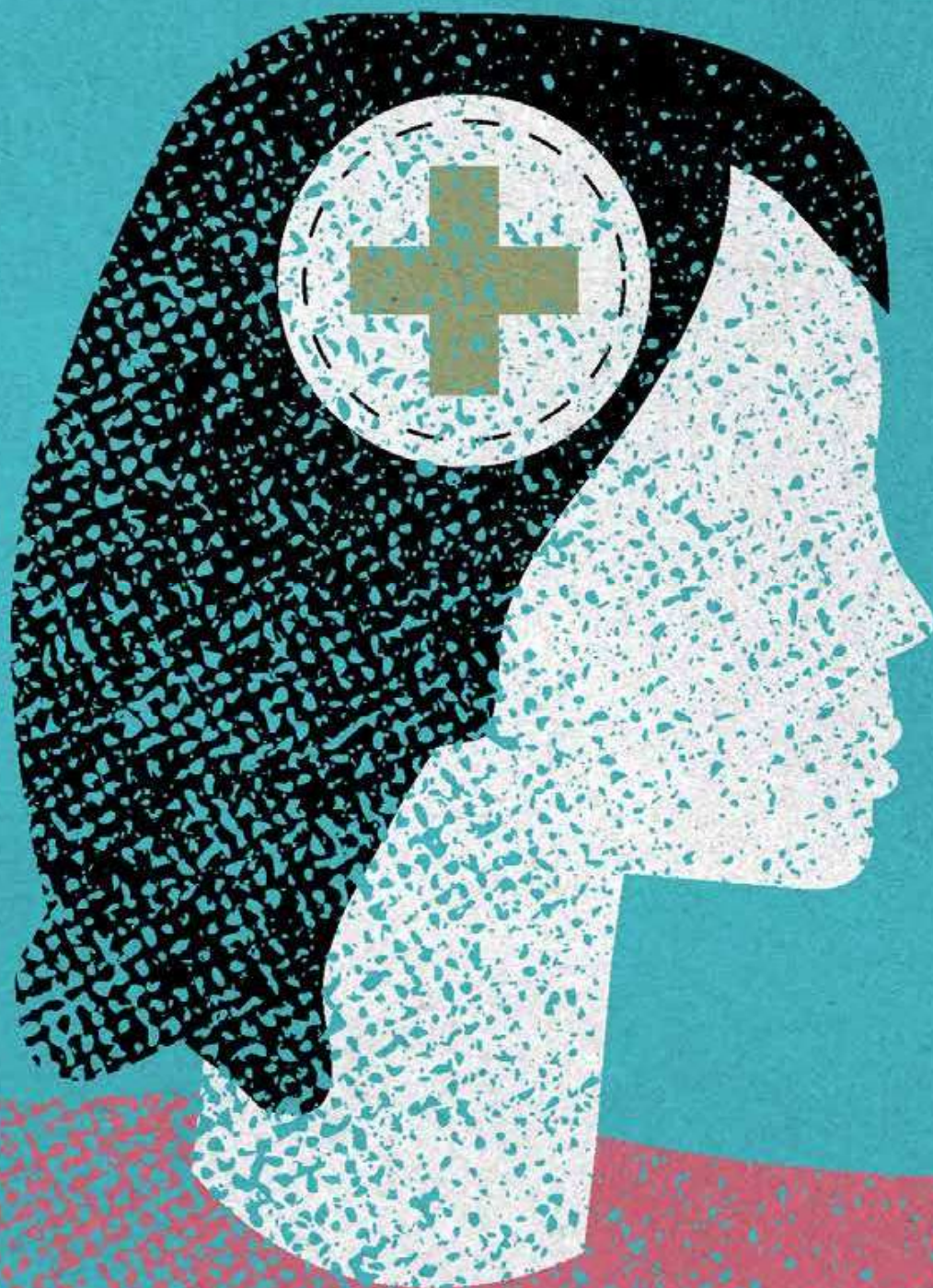
2021: O STEG denuncia diante da Valedora do pobo as preocupantes conclusións que a Real Academia Galega vén de facer públicas ao abeiro do chamado Mapa sociolingüístico escolar de Ames, o cal ofrece un diagnóstico exhaustivo de interese para o conxunto do país, a partir do municipio coa poboación máis nova de Galiza e cun uso familiar do galego superior ao doutros urbanos e periurbanos. Dende o STEG entendemos que a análise da actual situación sociolingüística provén dunha institución que se conta entre as máis prestixiosas do país pola propia traxectoria da mesma e polas persoas que fan parte dela e, por tanto, atender as súas razóns é un factor esencial para a definición de medidas efectivas ante o desafío colectivo que temos como país: o de permitirlles ás xeracións vindeiras que gocen da riqueza que significa termos unha lingua propia.

**EN
SI
NO**

**Público
Feminista
Galego
Laico
de Calidade**

#infantileprimaria

Reducción do tempo de traballo para as docentes maiores de 55 anos de Infantil e Primaria

- **Favorecer as condición de traballo das docentes de máis idade**
- **Rexuvenecer os claustros e facilitar a incorporación de novas mestras**
- **Redución horaria de até 3 horas sen redución de salario**

As/os traballadoras/es dos centros de Infantil e Primaria estamos sometidas/os cada vez máis a un maior estrés e cargas burocráticas de todo tipo que interfieren na nosa función docente, ademais das altas ratios nalgúns casos, horarios lectivos exhaustivos e presións de todo tipo por parte da Administración, como STEG denunciou reiteradamente ao longo do tempo. Pero queremos denunciar especialmente as condicións laborais das/dos docentes maiores de 55 anos, moitas veces con anos de dedicación que, ao contrario do que pasa noutras/os profesionais -especialmente da función pública-, non contan para unha Administración que cada vez mira máis o aforro fronte á calidade que merece o noso alumnado e as súas familias.

Este colectivo é o que máis está a sufrir os problemas laborais da nosa profesión diante dunhas condicións que non fixeron senón empeorar nos últimos anos. O envellecemento do persoal e o aumento da idade de xubilación a 67 anos no 2027 para todo o profesorado interino e o funcionario que accedeu á súa condición despois do 1 de xaneiro do 2011 fai necesario tomar medidas para rexuvenecer os claustros e dar oportunidades aos futuros docentes. Este ano moitos docentes con máis dun 8 na última oposición pero sen experiencia están a pasar o ano en branco diante da falta de prazas para poder exercer o seu traballo para o que demostraron sobradamente estar preparadas/os.

O STEG esíxelle á Administración que vele polas docentes, especialmente por aquelas/es de máis idade a quen lles custa máis seguir o ritmo frenético que a Administración, cos seus recortes continuos, lles impuxo aos traballadores e traballadoras do ensino. E esixe, por conseguinte, a redución horaria de ata 3 horas sen minguar o seu salario.

EN
SI
NO

Público
Feminista
Galego
Laico
de Calidade

#infantileprimaria

Xestión exclusivamente pública do servizo de comedor

- **Abaratamento do servizo e mellora da súa calidade**
- **Fornecemento da actividade económica da contorna dos centros**
- **Favorecemento da soberanía alimentaria e produto de proximidade**
- **Garantir a alimentación saudábel e equilibrada da poboación escolar**

A privatización dos comedores escolares dos centros públicos de ensino, a través de concesións, moitas veces millonarias, é unha práctica que vén sendo habitual nos últimos anos, especialmente durante os gobernos do señor Feijóo. A mesma encádrase nas políticas neoliberais da dereita, moitas das cales nos trouxeron até a situación actual: a externalización xeralizada de moitos dos servizos públicos, que derivaron nun empeoramento e encarecemento do servizo en detrimento da cidadanía.

Especialmente penoso resulta que con frecuencia a alimentación das meniñas e meniños nas escolas públicas estea en mans irresponsábeis -lembremos que as protestas por este tipo de servizos prodúcense con máis frecuencia da debida-, derivando nun servizo pobre, escaso e mal atendido.

O STEG defende que os comedores escolares se abastezan dos produtos de proximidade, incentivando o comercio local ou pequeno comercio, fornecendo os produtos galegos a través da súa posta en valor, potenciando o seu uso nos centros educativos, no camiño de que a escola teza relacións colaborativas coa contorna da comunidade educativa onde se insire a súa actividade.

Ao respecto da súa xestión privada, o STEG esixe, no entanto, que haxa dilixencia nas inspeccións sanitarias dos comedores escolares, así como a apertura de expedientes cando corresponda, mesmo a rescisión de contratos con empresas que incumpren os seus compromisos, poñendo en risco a saúde do alumnado galego.

O STEG defende a xestión pública dos comedores escolares, no convencemento de que a privatización dos mesmos diminúe a atención ao noso alumnado e vai en detrimento da calidade do servizo, e condena enerxicamente a mala praxe de empresas que poñen en risco a saúde das nenas e nenos que comen a cotío nas escolas galegas.

EN
SI
NO

Público
Feminista
Galego
Laico
de Calidade

#infantileprimaria

Adecuación do transporte ás necesidades pedagóxicas das escolas

- **Garantir o establecemento de paradas e rutas seguras**
- **Medidas específicas de axuda ó transporte escolar no rural**
- **Exención da responsabilidade civil do profesorado**
- **Inclusión das actividades extraescolares no servizo de transporte**

No STEG somos conscientes da problemática existente co transporte escolar nos centros de Educación Infantil e Primaria. Pois son moitos os centros ou grupos escolares que teñen que modificar os seus horarios ou que non poden adoptar a xornada continua, co único motivo de teren que se adaptar á dispoñibilidade da empresa de transportes correspondente, quedando os criterios educativos, pedagóxicos e organizativos do centro supeditados aos intereses de quen ten que garantirlle un servizo.

É tamén frecuente de máis a impuntualidade e/ou imprecisión no funcionamento do transporte, autobuses que deixan o noso alumnado demasiado cedo, que o recollen tarde, ou que establecen o punto de subida e baixada demasiado lonxe do centro. Isto orixina unha situación de indefinición na responsabilidade civil sobre os nosos menores durante ese espazo ou tempo, onde están fora do horario e do recinto educativo pero non hai ninguén ao seu cargo. Unha responsabilidade que podería recaer no colectivo de profesionais do ensino.

Así, o STEG defende a este respecto:

1. Renegociación dos contratos de transporte escolar, tendo en conta as demandas de pais, nais e claustros, incluíndo as actividades extraescolares. (Que non prime a rendibilidade empresarial sobre as necesidades educativas)
2. Eximir o profesorado de toda responsabilidade civil sobre o alumnado, durante os períodos de baixada-subida ao transporte e o horario de apertura ou remate do horario lectivo. Coidamos que ten que ser a figura da/o acompañante quen asuma a responsabilidade nestes períodos.
3. Garantir que os centros e rutas teñan lugares axeitados para a recollida e baixada do alumnado.
4. Determinación do perfil do acompañante e regularización do seu procedemento de contratación.
5. Modificación do decreto 203/1986 que pon como distancia mínima 2 km para poder ser usuaria/o do transporte.
6. Reclamar das administracións campañas de concienciación de pais e nais sobre os perigos do transporte.

EN
SI
NO

Público
Feminista
Galego
Laico
de Calidade

#infantileprimaria

Persoal administrativo para todos os centros educativos

- **Dignificación da función docente**
- **Potenciación da vertente pedagóxica e educativa do profesorado**
- **Actuación integrada nos centros (traballadoras sociais, sanitarios, auxiliares educativas)**

O STEG defendeu historicamente que haxa persoal administrativo en todos os centros de Infantil e Primaria, diante da inxente acumulación de tarefas e burocracias que, cada vez máis, detraen o profesorado e os equipos directivos das funcións propiamente docentes, diminuindo a calidade do ensino público.

Así, defendemos a actuación integrada nos centros educativos de Infantil e Primaria de profesionais non docentes (traballadoras/es sociais, mediadoras/es, sanitarios, auxiliares educativos,...).

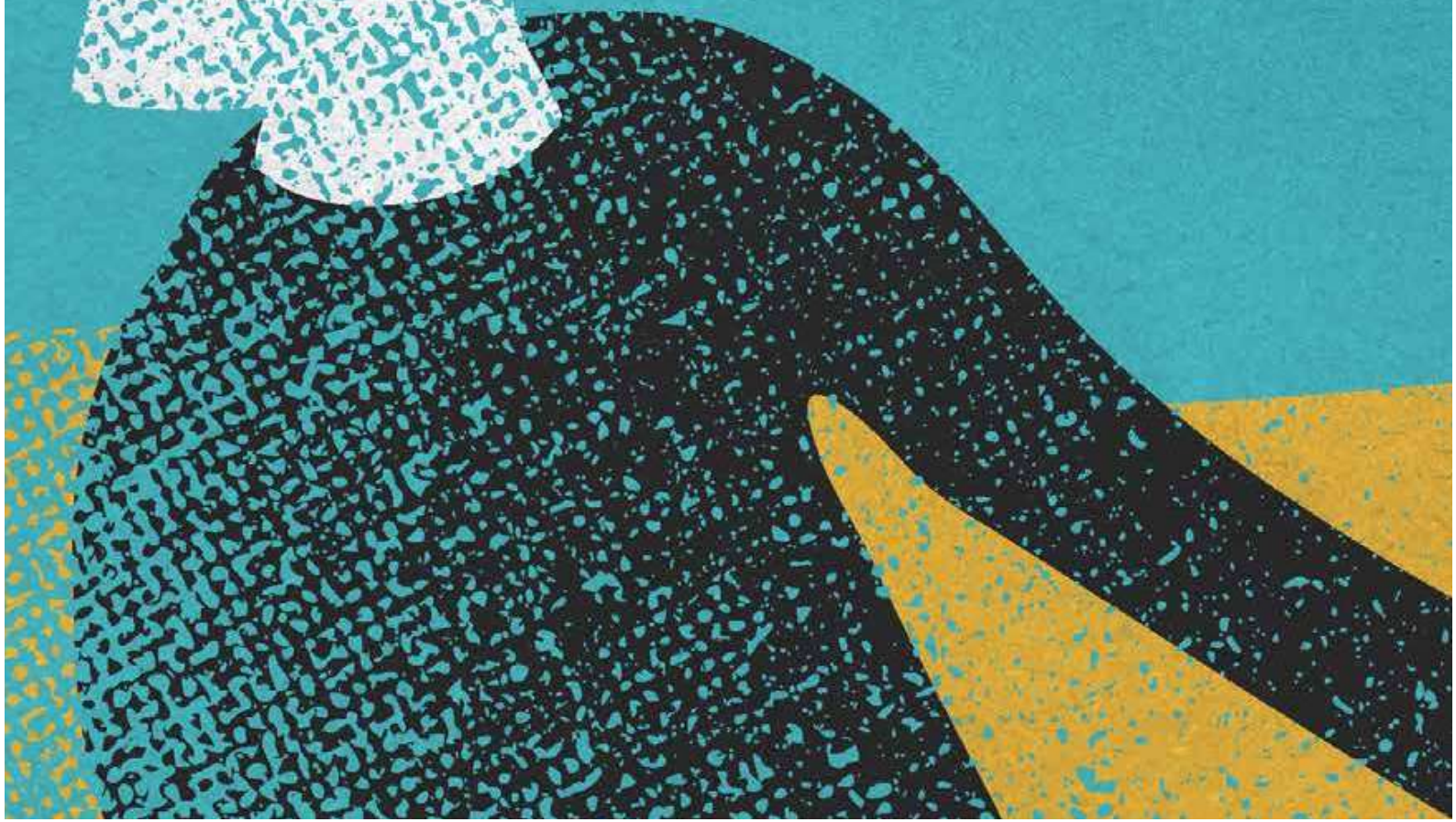
Esta reivindicación garda relación tamén coa dignificación da función docente, incidindo na súa vertente pedagóxica e educativa, centrada en servir de garante das funcións de reequilibrio, inclusión e xustiza social que a propia lexislación lle confire ao noso traballo.

EN
SI
NO

Público
Feminista
Galego
Laico
de Calidade

#infantileprimaria

Por unha Escola LAICA

- **Desaparición da segregación por ideoloxía**
- **Instrución nos saberes comúns**
- **Formación nos valores compartidos**
- **Liberdade de conciencia en formación**

A Escola, como institución pública debe tender ao laicismo na mesma medida que o Estado e o conxunto das súas institucións. Tamén:

- A igualdade de dereitos e de trato de todas as meniñas e meniños esixe a non discriminación ou segregación no ámbito escolar por razóns de ideoloxías ou crenzas (o que sucede á hora das clases de relixión).
- Os fins e funcións específicas das escolas de Educación Infantil e Primaria son a instrución nos saberes comúns fundamentais (científicos e humanísticos) para o desenvolvemento de toda a cidadanía e a formación nos valores compartidos para a convivencia democrática (non nas crenzas particulares).
- A educación, como dereito das crianzas, debe respectar a súa liberdade de conciencia en formación, por tanto, debe excluír tamén do eido escolar o adoctrinamento confesional.

Fundamentos, todos eles, de carácter universal. Por iso concluímos que O ENSINO LAICO NON é unha opción entre outras: O ENSINO LAICO é o método educativo propio da democracia. Nesta liña de argumentación é dende a que o se entende que a laicidade do Estado e as súas institucións NON é un extra que se lle poida engadir ou non, senón que forma parte fundamental do concepto mesmo de democracia, do espazo político común de dereitos e deberes dirixido a preservar a liberdade e igualdade da cidadanía, razón de ser de todo Estado Democrático e de Dereito.

Así, é o Estado na súa integridade o que debe ser laico (por respecto á liberdade de conciencia, principio universal) e é toda a Escola, como institución para a educación de toda a cidadanía, a que está obrigada a respectar na súa natureza e funcionamento todos os dereitos democráticos, incluído o de liberdade de conciencia e o seu específico de formar para a liberdade de conciencia (igualmente, principios universais), promovendo o coñecemento empírico da realidade a través da racionalidade e do empirismo, evitando a discriminación de xénero ou contra a diversidade sexual (moi presente, por contra, na doutrina católica que o Goberno do Estado e a Xunta non teñen reparo en promover).

Por iso, no STEG non traballamos co profesorado de relixión e defendemos que se eliminen as relixións como materia do ensino e que desaparezan do currículo escolar.